

Paul Celan, Atemwende
Fadensonnen
Zyklus „Eingedunkelt”
Lichtzwang
Schneepart
Zeitgehört

Copyright © Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1983
All rights reserved

© 2019 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Guliver/Getty Images

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

CELAN, PAUL

Opera poetică / Paul Celan; trad. din lb. germană de George State; cuv. înainte de Andrei Corbea. – Iași: Polirom, 2015-
vol.

ISBN: 978-973-46-5422-2

Vol. 2 / postf. de Andrei Corbea. – 2019. – ISBN: 978-973-46-7805-1

I. State, George (trad.)

II. Corbea, Andrei (postf.)

821.135.1

821.112.2

Printed in ROMANIA

Paul CELAN

Opera poetică (II)

Traducere din limba germană de George State

Postfață de Andrei Corbea

POLIROM
2019

Cuprins

Schimbare de suflu (1967)

I / 7

- Tu mă poți / 7
- De ce-i nevisat / 8
- În canelurile / 9
- În rîurile / 10
- În fața chipului tău tirziu / 11
- Prin vîltoarele melancoliei / 12
- Numerele / 13
- Cărări în rîmătura de umbre / 14
- Gri-alb / 15
- Cu catargele cîntate spre pămînt / 16
- Clește de tîmple / 17
- Lîngă bobul de grindină / 18
- A sta / 19
- Al tău, de-atîta priveghi / 20
- Cu cei prizoniți / 21
- Sori de fire / 22
- În carul șerpesc / 23
- Striații de falii / 24
- Aluviune de cuvinte / 25
- Eu te cunosc / 26
- Decapat / 27

II / 28

- De marele / 28
- Rest cantabil / 29
- Șuvoindul / 30

Douăzeci pentru pururi / 31

Nici artă de nisip / 32

Foame de claritate / 33

Cînd albul ne atacă / 34

Găunoasa ogradă a vieții / 35

Peste trei / 36

În albul fruntar pentru rugă / 37

Orbește / 38

Zi de alburn / 39

Astăzi / 40

La amiază / 41

Sub pielea / 42

Clepsidra / 43

Port / 44

III / 47

Negri / 47

Ca un cap de ciocan / 48

Peisaj / 49

Toba de măscărici / 50

Cînd te culci / 51

Îndărătul somnului măsluit cu cărbune / 52

În Praga / 53

Dinspre-orhidee / 54

Pe jumătate rosul / 55

Din pumni / 56

Lemne șuierînd / 57

Seara / 58

Lîngă-n picioare călcatele / 59

Sus stătătorul tărîm / 60

Încoace și-ncolo izbîta / 61

Nimb de cenușă / 62

IV / 63

Ce-a fost scris / 63

Intrare a violoncelului / 64

Frihed / 65

Cu vorba silicizată / 67

Unde? / 68

Furie de rege / 69

Solve / 70

Coagula / 71

Cugetare de craniu / 72

Fum gros de Paște / 73

Odihnă pe-al cheiului zid / 74

Ascultat / 75

Fire de văz, fire de sens / 76

Un vuiet / 77

Străchini de rătăciți / 78

Ale lui Lichtenberg douăsprezece / 79

Give the Word / 81

La vederea mierlelor / 82

V / 83

Imensă, incandescentă boltire / 83

Cu ochi de ardezie / 84

Nămolită / 85

Tu, acel / 86

Încălzita cu ceruri / 87

Răscoală-a dungilor de piclă,-a pancartelor / 88

Te odihnește-n rănile tale / 89

VI / 90

O dată / 90

Din perioada
 „Schimbare de suflu”

Acest liber, grăbit de jale pumn / 93

I / 97

- Clipe / 97
- Frankfurt, septembrie / 98
- Hazardul, zimțat / 99
- Cine domnește? / 100
- Urma unei mușcături / 101
- În străfundul etern / 102
- Vizibil / 103
- Hărți de ocolire / 104
- Potcap din pînă de sac / 105
- Spasme / 106
- La braț cu ochii tăi / 107
- Hendaye / 108
- Pau, noaptea / 109
- Pau, mai tîrziu / 110
- Armăsarul / 111
- Uncia de adevăr / 112
- În zgomote / 113
- Lyon, Les Archers / 114
- Capetele / 115
- Unde-s eu / 116
- Cele demult descoperite / 117
- Toate-ale tale sigilii sînt rupte? Niciicînd / 118

II / 119

- Fărîme de somn / 119
- Adevărul / 120
- Din apropiatele / 121
- Ieșiții din ou / 122
- Eternități / 123
- Grațioasa saxifragă / 124
- Acel între timp / 125

Izbutitul / 126

Pe urma-acoperită de ploaie / 127

Zgomote albe / 128

Drăceștile / 129

Altoiri ale beznei / 130

A doua / 131

Excavata inimă / 132

Laborioasele / 133

Ciocnindele / 134

'Nălțat la cer / 135

Cînd eu nu știu, nu știu / 136

Înlocat-dislocat / 137

Gigantic / 138

Nechezatele rugi tombale / 139

Eternitățile merg cu şușaneaua / 140

Coruri-înghițitoare de gunoi / 141

III / 142

Moment dezdrăcit / 142

Învelișuri / 143

Iubirea / 144

Tu ai fost / 145

La dreapta / 146

Tabuurile demontate / 147

Raiduri de pelerini turbați / 148

Liniște / 149

Unica / 150

La vin arzător, trudit / 151

Strîmb / 152

Insula vederii fărîmițată / 153

Nepăziți / 154

Dangățul necontrolat / 155

Eternitatea / 156

Tîrziu / 157

Răsadurile / 158

De-a lungul șirurilor de coline / 159

Respectiv, pentru fiecare carte

Vino / 160

Curățat / 161

Orb de suflet / 162

Noapte vecină / 163

Puiții de pescăruș / 164

IV / 165

Irlandeză / 165

Sforile / 166

Rouă / 167

Înștiințare-abundență / 168

Ziua-aceasta / 169

Uleios / 170

Voi cu cel / 171

Din materie îngerească / 172

Sămînța luminată dusă pe vânturi / 173

Tapisează cavernele cuvîntului / 174

Lumea-n apogeu / 175

Bombănindele / 176

...chiar niciun fel / 177

Aproape,-n arcul aortei / 178

Aruncă anul solar / 179

Întrucît găsești ciobul nevoinței / 180

A venit vremea / 181

Buze, țesut tumescent / 182

V / 183

Puteri, stăpîniri / 183

Bombardament diurn / 184

Pereții vorbirii / 185

Orfani / 186

Amîndoi / 187

Piatra incestului / 188

Drept culori / 189

Rîndunica / 190

Albe / 191

Descoperito / 192

Izbitura tăcerii / 193

Haut Mal / 194

Crescătura cît oul columbei / 195

Cîmpul invernal / 196

În larg / 197

Cine-a dat rîndul ăsta? / 198

Fire tortocheată / 199

Niciun nume / 200

Închipuie-ți / 201

Ciclul „Întenebrat” (1968)

Fără ezitare / 205

După renunțarea la lumină / 206

Citeț / 207

De la-nălțimea corzii / 208

Mult aburcat / 209

Arunci / 210

Tăgăduita piatră / 211

Întenebrată / 212

Umple de pustiu / 213

Invazia / 214

Cu noi / 215

Din perioada „Sori de fire”

Muzica dezbinată a minții / 219

ST Încă un / 220

Silnicia luminii (1970)

I / 223

Resturi de-auz, resturi de vază / 223

L-a călărit noaptea / 224

Morman de scoici / 225

Cu polonicul de cenușă scoși / 226

Cu microlite / 227

Dusă în noapte / 228

Noi zăceam / 229

Mine de călcat / 230

Cine-a venit de partea ta? / 231

Încărcat de răsfringeri / 232

Îngăduit / 233

Colector de / 234

Tu, cea turnată-n / 235

Ceea ce ne / 236

II / 237

O dată / 237

Stoluri de topoare / 238

Preștiutul / 239

La Brâncuși, în doi / 240

Unde / 241

Mai demult / 242

Todtnauberg / 243

Desprinde / 245

Acum / 246

Unui frate în Asia / 247

Îmbrîncit / 248

Cum tu / 249

Highgate / 250

Înspăimîntat de fulger / 251

III / 252

Disc de-aruncare / 252

Descleștează / 253

Evadații / 254

Din loviturile beznei / 255

Posesie-mbucătățită / 256

De pe nescrisele / 257

Retează mina rugii / 258

Ceea ce are trebuință de stele / 259

Eu te mai pot vedea / 260

Numai / 261

În vidul / 262

Lutoasele scurgeri de jertfă / 263

Inima sălbatică / 264

IV / 265

Eternitățile / 265

Abecedare-ale sunetelor inimii / 266

Laolaltă / 267

O extrahalcă de noapte / 268

Îndărătul gîndacilor vîrstați de frig / 269

Irlandeza / 270

Acel mie lăsat moștenire / 271

Abiectă / 272

Hală de producție / 273

În camera cu bule / 274

Albastru magnetic / 275

Fluxul suind / 276

Călugărița / 277

Niciun arbust / 278

Membrane de-not / 279

De abordat / 280

V / 281

Oranienstrasse 1 / 281

Fîntînic / 282

Sub impulsul visării / 283

Pentru umbra ciocîrliei / 285

Întrețiat / 286

Palida voce / 287

Insonoră cochilie soră / 288

Mină meteosensibilă / 289

În ungherul timpului / 290

Nici pe mine / 291

Îndărăt rostitele / 292

Treptat cu o față de clovn / 293

Grai al butoaielor-barieră / 294

A zbura sub / 295

VI / 296

Ochi ai celui mergînd în delir / 296

Rigidule Mîine / 297

Chin al efemeridelor / 298

Ocru presară / 299

Pericol de lebede / 300

Secoli bisecți / 301

Puncte cumulus / 302

Timp al șalandelor / 303

Fii ca tine / 304

Nu anticipa / 305

Din revista *L'Éphémère* (1970)

Zorii cei ambidextri / 309

Partea zăpezii (1971)

I / 313

Neprimeniți, nevoiți / 313

Tu zaci / 314

Văzduh violet / 315

Gropari de fîntîni / 316

Anul cel început / 317

Ilizibilitate / 318

Altfel curvit / 319

Ce coase / 320

Aud că a-nflorit securea / 322

Cu vocea șoarecelui-de-cîmp / 323

În piei / 324

Partea zăpezii / 325

II / 326

Lumea gîngav imitabilă / 326

Tu cu praștia beznei / 327

Înianuarizat / 328

Delasă-te / 329

Colet / 330

La travers / 331

Cu fața de lemn / 332

Largo / 333

La ordinea de noapte / 334

A vorbi cu fundăturile / 335

Ceva precum noaptea / 336

III / 337

De ce-acest subit Acasă / 337

De ce dintru increat / 338

Mapesbury Road / 339

Apelul vărsat cu găleata / 340

Ieșită-n tenebre / 341

Cu tine, păpușă / 342

Și runicul / 343

Ei, și ei / 344

Sentință pe zid / 345

Pentru Eric / 346

Cine nu ară deloc? / 347

Micsandre / 348

Tu stivuiești complet / 349

Pentru Eric / 350

Umbra ta blondă / 351

Abisurile hoinăresc / 352

Ecou coamei tale / 353

Aparatul din ureche / 354

Pe jumătate roasă / 355

O frunză / 356

Playtime / 357

Din trecutitate / 358

Glotă deschisă / 359

Din mlaștiniș / 360

Turbărie-naltă / 361

Zurzuri de minereu / 362

Monocant / 363

Cu cosoare / 364

Păpuși de loess / 365

V / 366

Piatră de văz oțeloasă / 366

Și forță și chin / 367

Înălțați împreună / 368

Grohotiș / 369

Eu îți mășor / 370

Tuburi luminoase / 371

Un instrument de lectură / 372

Smulge-ți / 374

Crocus de calcar / 375

Cablurile sint / 376

În trapele de acces / 377

Și-acum / 378

Periheliu al tirului rapid / 379

Noi supraadinciții / 380

Îndărăt de tăndările frunții / 381

Salvare / 382

Tenebratul / 383

Eternitatea / 384

Ograda timpului (1976)

Poeme tîrzii din fondul postum

I Ograda timpului / 387

Tufă pribeagă / 387

Lune vrăjmașe / 388

Aur / 389

Pe fruntea balenei în scufundare / 390

Tu zaci în afară / 391

De mătase voalatul Niciunde / 392

Zidul podgoriei luat cu asalt / 393

Abia cînd eu / 394

În cea mai îndepărtată / 395

Împrăștiat / 396

Toate formele somnului / 397

Două protuberanțe de văz / 398

În fața / 399

Tu aur arunci / 400

Casa șoptirii / 401

Noptiță / 403

A te cuibări / 404

Fac nebunii / 405

Fața-ți ceasornic / 406

Te pilotez / 407

Al meu / 408

O stea / 409

Mărunta rizovisare / 410

II / 411

Migdalato / 411

Stătu / 412

Dogoarea / 413

Noi, cei adevărați precum iarba dunelor / 414

Un inel, spre-ntinderea arcului / 415

Strălucirea / 416

Tu, scăpărindă / 417

Vino / 418

O cizma plină / 419

Fragmentul cu trîmbițe / 420

Polii / 421

Calea regală / 422

Vine / 423

Eu beau vin / 424

Va fi / 425

Neantul / 426

Sub capac de clopot / 427

Cum eu / 428

Ce-i străin / 429

Aureolați / 430

III / 431

Uns întruna / 431

Schimb de loc / 432

Lumea / 433

Ce amărăște / 434

Scufundații / 435

Crocus / 436

Viticultori / 437

Addenda

Notă introductivă / 441

I. Poezii și poeme în proză scrise în limba română

Tristețe / 446

Poem pentru umbra Marianei / 448

Iarba ochilor tăi / 453

Azi noapte / 455

Ora e cea de ieri / 458

Regăsire / 462

Reveion / 466

Cântec de dragoste / 469

A sosit, în sfârșit, clipa / 474

Fără balustradă / 477

Partizan al absolutismului erotic / 479

Erau nopți / 482

Poate că într-o zi / 484

Din nou am suspendat / 487

A doua zi urmând / 491

S'ar putea crede / 494

II. Trei poeme de Paul Celan

Ospățul / 500

Taina ferigelor / 502

Singura lumină / 504

Fragmente despre poezia lui Paul Celan
(în loc de postfață) / 507

Schimbare de suflu (1967)

/

Tu MĂ POȚI liniștit
ospăta cu zăpadă:
de cîte ori eu umăr la umăr
cu dudul prin vară pășeam,
țipa cea mai tînăra foaie
a lui.

DE CE-I NEVISAT ocărită,
fără somn pribegita țară a pîinii
'nalță muntele vieții.

Din fărîma ei
tu iarăși frămînți numele noastre,
pe care eu, un
ochi la fel
ca al tău la fiece deget,
le pipăi căutînd
un loc prin care să mă
pot spre tine priveghind strecura,
cu clara
lumînare a foamei în gură.

ÎN CANELURILE
monedei cerești în crăpătura ușii
îndeși cuvîntul
din care m-am rostogolit,
pe cînd, cu pumnii tremurînzi,
acoperișul de peste noi
demolam, ardezie după ardezie,
silabă după silabă, de dragul sclipirii
de cupru a talgerului de
cerșetor, acolo
sus.